

Onderwijsvernieuwing en schoolontwikkeling: terugblik en vooruitblik op onderzoek en theorievorming

Deelnemers (princiepelijk toegezegd):

- Geert Kelchtermans (KU Leuven)
- Femke Geijssel (Radboud Universiteit Nijmegen)
- Nienke Moolenaar (onderwijsinspectie Nederland)
- Mathias Decuypere (KU Leuven)

Globaal opzet: keynote-lezing met discussie vanuit complementaire theoretische benaderingen en praktijkvelden. Klemtoon ligt inhoudelijk op het vraagstuk van conceptualisering en theorieontwikkeling (en consequenties voor onderzoeksagenda en methodologie)

Inhoudelijke opbouw en toelichting

- Inleiding-overzicht
- Keynotelezing (Geert Kelchtermans) over de belangrijkste trends in onderzoek en theorievorming over onderwijsvernieuwing en schoolontwikkeling gedurende de voorbije vier decennia.
 - o Historisch overzicht:
 - Start: opkomst van het implementatieperspectief medio jaren '70
 - Implementatie: groeiende aandacht voor processen van betekenisgeving en interpretatie door schoolteams van oproepen tot vernieuwing (bijv. Fullan, 1982; Van den Berg & Vandenberghe, 1981, 1984, 1995 etc).
 - Verbinding innovatie/schoolontwikkeling met professionalisering/professionele ontwikkeling
 - o Centrale spanningsvelden/dualiteiten bij recente conceptualisering onderwijsvernieuwing:
 - Handeling versus structuur (agency versus structuur)
 - Stabiliteit en verandering
 - o [kernconcepten en theoretische stellingnames, telkens geïllustreerd met exemplarische onderzoeken]
 - o Vooruitblik naar wenselijke/noodzakelijke toekomstige onderzoeklijnen en beloftevolle theoretische perspectieven.
- Reactie door drie discussianten die elk vanuit specifiek werkveld én specifieke eigen theoretische affiniteit als onderzoeker
 - o Nienke Moolenaar: werkveld kwaliteitsbewaking (inspectie) & onderzoekservaring met o.m. sociale netwerktheorie
 - o Femke Geijssel: werkveld lerarenopleiding/directeursopleiding & onderzoekservaring vanuit professionele ontwikkeling (professionele identiteit), leiderschap, lokaal schoolbeleid
 - o Mathias Decuypere: vanuit domein van methodologisch onderzoek en ontwikkeling; specifieke theoretische expertise m.b.t. zogenaamde "socio-materiële benaderingen" in onderwijs(vernieuwing)
- Weerwoord en vragen vanuit zaal.